

KIRKEGÅRDEN

Juni 2024

44. årgang

3

Funktionelt og
inspirerende inventar
til kirkegården

NYHED
Bikab Modus
120 el. 140 L kapacitet
Modulérbar

LANDSKAB
PARK & BYRUM

TLF: 7023 2999
WWW.G9.DK

INDHOLD

s. 04	Affaldssortering på kirkegårde
s. 08	Hvad rododendronbusken gemte
s. 10	Hvad koster det at drive kirkegård?
s. 12	En kæmpe falder
s. 14	Organisationsaftale: Så lykkedes det
s. 16	Op til bestyrelsen eller menighedsrådet
s. 18	Flyverstenen i Torstedlund Skov
s. 22	Seminar: Døden i naturen
s. 23	Menighedsrådsvalg: Skal vi bekymre os?
s. 24	Gode erfaringer med begrænsning af affald fra kistepynt, kranse og dekorationer
s. 26	Årsmøde med Fokus på Bæredygtighed og Innovation
s. 30	En anden vej til grønne job: Innovative jobsamtaler på Gladsaxe Kirkegård
s. 34	Kalender

FORSIDE

Tekst om forsidebillede: Flyversten i Torstedlund Skov (Foto: Annee Katrine Bonde)

Redaktør:

Jan Simmen
Mail: redaktion@danskekirkegaarde.dk
Tlf. 22 13 07 14

Redaktion:

Anders Beck Larsen
Nyborg Kirkegårde
E-mail: anders@nyborg-kirkegaarde.dk

Annee Katrine Bonde
Sønderholm Kirkegård
Mail: graveren@soenderholm-frejlev.dk

Hanne Ertbølle Gerken
Ribe Kirkegårde
Mail: hg@ribekirkegaard.dk

Lene Halkjær Jensen
Helsingør Kirkegård
Mail: lene.bladet@mail.dk

Mikkel Dalsby
Gladsaxe Kirkegård
Mail: kgd@dalsby.dk

Kristine Essendrop Schjødte
Ringe Kirkegård
kirkegaardsleder@ringekirke.dk

Annoncesalg

Tommy Nilsson, Hvidovre Kirkegårde
Mail: tn@fkih.dk
Tlf. 23 45 35 56

Sekretariat:

Foreningen af Danske Kirkegårdsledere
Springbakken 1
9230 Svenstrup J.
E-mail: kontor@danskekirkegaarde.dk
Tlf: 60 53 59 00

Layout og tryk:

Jello ApS
Tlf. 3145 0050
E-mail: da@jello.dk

Redaktionelt stof og annoncer til 'KIRKEGÅRDEN' nr. 4, 2024 sendes til redaktion@danskekirkegaarde.dk senest d. 15. juli 2024.
Artiklernes indhold er ikke nødvendigvis et udtryk for Redaktionens, FDK's eller DKL's holdning.

AFFALDSSORTERING PÅ KIRKEGÅRDEN

Tekst og billeder: Kristine Essendrop Schjødte, kirkegårdsleder Ringe kirkegård

Skiltning på affaldsstationen

For godt to år siden fik alle borgere i Faaborg Midtfyn kommune nye affaldsbeholdere og besked om at sortere deres affald. Der blev i samme omgang også varslet, at alle virksomheder selvfølgelig også skulle til at sortere deres affald, hvis de ikke allerede gjorde det.

På Ringe kirkegård gik søgningen på den/de perfekte affaldsbeholdere straks i gang. Desværre fandt vi ikke en affaldsbeholder, der kunne det, vi ønskede, uden at den kostede en hel bondegård.

Processen

På baggrund af dette og en snak med provstiet gik Ringe kirkegård sammen med én af de omkringliggende landsbykirkegårde om at lave/designe en affaldsstation, der kunne det samme til en lavere pris.

Vi havde følgende ønsker til vores nye affaldsbeholdere:

- Vedligeholdelsesfrie og langtidsholdbare, gerne i cortenstål.
 - Skulle kunne flyttes med minilæsser.
 - Skulle kunne bruges også selvom man ikke havde minilæsser til rådighed.
-

TV: Plastikindsatser inde i affaldsstationen.

TH: Silikonedup der sikre at lågen ikke fryser fast og larmer når det lukkes.

- Ingen brug af affaldssække men i stedet plastikindsatser.
- Skulle kunne sortere i følgende: Glas/metal, plastik, papir/pap, restaffald samt en stor beholder til grønt affald, som skulle kunne tømmes med minilæsser.

Vi lavede en håndskitse med nogle cirka mål. Fandt nogle plastikindsatser, som var fornuftige i størrelse og pris. Derefter kontaktede vi et par lokale smede, der arbejdede med cortenstål, og fik dem til at give en pris på, hvad de skulle have for at lave sådanne affaldsstationer.

Derefter blev der afsat penge i det efterfølgende års budget til projektet.

Vi valgte den billigste smed, og så gik detailprojekteringen i gang. Vi mødtes med smeden hjemme ved hans køkkenbord, hvor vi skitserede og snakkede om vores krav til affaldsstationen osv. Derefter samlede smeden et eksemplar af affaldsstationen, hvor den kun var punktsvejst, og så kom vi med rettelser, ønsker og bemærkninger til den. Derefter lavede smeden et helt færdigt eksemplar, som vi så endeligt godkendte, og så gik produktionen af de 12 bestilte affaldsstationer i gang.

Vi fik kontaktet et firma, der lavede magnetskilte, og fik designet hvordan skiltene til affaldsstationerne skulle se ud.

Vores erfaringer

Da affaldsbeholdere blev leveret og vinteren satte ind, fandt vi ud af, at lågene på affaldsstationerne godt kunne fryse fast. Dette fik vi løst ved at sætte nogle små silikonedupper fast på indersiden. Det løste både udfordringen med låg, der frøs fast, men det gjorde også, at lågene nu var lydløse, når de klappede i.

Da vi nåede dagene op til påske og alle "passer selv" gravstedsejerne kom for at plante forårsblomster på deres gravsteder, kom der ekstremt meget plastikaffald i form af plastikplantebakker, plastikpotter mm. Det var mere, end hvad vores plastikbeholder på 53 liter kunne rumme. Det blev derfor løsningen, at vi i de cirka to uger, dette stod på, satte en af vores tidligere affaldsspande ud som ekstra beholder til plastik ved de to gravstedsområder, hvor der var mest pres på affaldsstationerne. Da vi var ovre på sken, fjernede vi de ekstra indsatte beholdere til plastik, og derefter har der ikke været problemer med, at plastikbeholderen er for lille.

Alt i alt er vi meget glade for vores nye affaldsbeholdere, gravstedsejerne er gode til at sortere, og vi tror på, at det hjælper rigtig meget, at det er samme sortering, som de kender hjemme fra husholdningen. Hos os er der bare ingen beholder til madrester, men i stedet en beholder til grønt affald.

Vi har monteret en beskæresaks på hver affaldsbeholder, så gravstedsejerne har noget til hjælp, når de skal skille deres affald ad.

Økonomi

En affaldsstation bestående af de to bokse, én til grønt affald og én der er inddelt i fire rum, fra vores lokale smed SMH Manpower. Fire plastikbeholdere på 53 liter pr. stk. fra Lomax samt fem stk. magnetskilte fra Nemprint.dk og silikonedupper fra Biltema har i alt kostet os 13.961 kr. pr. affaldsstation ekskl. moms.

Har du lyst til at komme og se vores nye affaldsstationer, er du altid velkommen på Ringe kirkegård. ■

Gør kirkegården grønnere med kildesorteringsløsninger fra Brovst Blikvarer

Kildesortering er blevet en vigtig del af alles hverdag. Dette gælder også kirkegårde, sogne, provstier og stifter, som selv er ansvarlige for sortering og bortskaffelse af affaldet, så det kan genanvendes bedst muligt.

Med vores produkter kan man nemt og effektivt håndtere affaldet på kirkegården, så alle krav overholdes. Vores affaldsbeholdere er designet til at passe ind i kirkegårdens omgivelser. De fås i forskellige størrelser og stilarter for at imødekomme skiftende behov.

Kontakt os nu for mere information om produktet og få skræddersyet en løsning.

Brovst Blikvarer A/S
Tlf. +45 9823 1233
info@brovstblikvarer.dk
www.brovstblikvarer.dk

I TJM Forsikring får du
personlig rådgivning

Min forsikrings-
tillidsmand kender
mit forsikrings-
behov ...

... og når livet ændrer sig,
får jeg hjælp til at sikre,
at jeg har de rigtige
dækninger.

Scan QR-koden, eller læs mere på
tjm-forsikring.dk/afdeling-12

ejd Sammenhold
betaler sig

Suppleringsuddannelser 2024

Suppleringsuddannelserne henvender sig både til ansatte og menighedsrådsmedlemmer.

Arbejdsmiljøundersøgelsen - hvad gør vi nu?

Kirkeministeriet har gennemført en stor arbejdsmiljøundersøgelse for ansatte i folkekirken. På kurset dykker vi ned i undersøgelsens resultater, - hvad viser undersøgelsen og hvordan bruger vi den viden, vi har fået på den enkelte arbejdsplads?

Efterår 2024

- 5. september i København
- 10. september i Tarm
- 18. september i Vodskov
- 24. september i Birkerød
- 1. oktober i Sabro

Find os på Folkekirken's Intranet.

Vi er dem med
det
brede sortiment

- Buske, træer, stedsegrønne samt hække
- Rhododendron og surbundsplanter
- Roser, stauder, græsser og bunddække

Vejenbrød Planteskole a/s

Vejenbrødvej 25 - 2980 Kokkedal - Tlf. 48 28 01 77
www.vp-as.dk - salg@vp-as.dk

K&S Tree Care ApS

Certificeret træpleje

Kim Poulsen
Mobil 40 32 11 90

Lunikvej 9
2670 Greve
Tlf. 43 45 11 90

ks-treecare.dk

Kom forbi vores showroom på 6.200 m² i Låsby
Europas klart største showroom med nye og brugte minilæssere

**AVANT
Danmark**

FLERE MODELLER TIL KIRKEGÅRDEN

Næsten 20 forskellige modeller - og mere end 280 redskaber

- Modeller til alle behov - fra løftekapacitet på 350 kg - 2.000 kg.
- Både diesel, benzin og el
- Mere end 280 forskellige redskaber
- Markedets klart mest væltesikre minilæssere

SKAL DET VÆRE MERE OVERSKUELIGT? - PRØV VORES TOTALUDLEJNING

Totalløsning på udlejning til kirker. inklusiv standardskovl, GPS-enhed og service. Inklusiv 200 timer om året. Priser på alle modelserier kan laves ved efterspørgsel. Disse lave priser gælder 3 års udlejning*.

Avant 220
2.295,- pr. måned

Avant 423
2795,- pr. måned

Avant e6 m. hurtiglader
5.995,- pr. måned

... Lyder det spændende? Tøv ikke med at tage kontakt og hør meget mere om vores nye løsning.

* Betingelser og vilkår gælder. Alle priser er ekskl. moms.

**AVANT
Danmark**

Jylland: 8695 7522 - Århusvej 12, 8670 Låsby
Sjælland: 5965 6037 - Hovedvejen 3, 4000 Roskilde

Se alt udstyr på hjemmesiden:
www.avant.dk

HVAD RODODENDRON-BUSKEN GEMTE

Af: Sten Krarup, medlem af Kolding Kirkegårdes stenudvalg

Det er let at overse de tre bogstaver OBE. Men det er en for ikke britiske statsborgere en meget usædvanlig udmærkelse. De tre bogstaver står for "Officer of the excellent order of the British Empire". Med andre ord ligger der her de jordiske rester af en person der har gjort en helt usædvanlig indsats.

Vi ved det egentlig alle sammen godt. Hver evig eneste gravsten gemmer på en historie. Så på en måde er kirkegårde undervurderede historiske arkiver. En del af gravstenen er sat over mennesker, der måske endda har haft et særdeles spændende liv. Et af de historier fortæller Sten Krarup om her.

Jeg stod i Kolding ved et familiegravsted på byens ældste, fungerende kirkegård. Vendt mod hinanden var der til højre tre gravsten, i midten et fuglebad, som samtidig også var en gravsten, og til venstre var der en gravsten og en rododendronbusk. Da jeg med noget besvær havde åbnet lågen i det omkransende støbejernsgitter og kom hen til

rododendronbusken, løftede jeg op i grenene og så, at der var gravsten nummer seks. Familiegravstedet var for familierne Borch og A.L. Johansen, to familier af byens absolut bedre borgerskab.

Netop udlært som købmandskommis kom Julius Sofus Borch som 19-årig til Kolding til byens førende købmand på byens torv - lige over for rådhuset. Seks år senere købte han købmandsgården, og i løbet af sin karriere blev han købmand, brændevinsbrænder, grundejer af en del af byen, skibsreder på Mellem- og Sydamerika samt stadshauptmann, hvilket var den øverstbefalende for byens borgervæbning, som i tilfælde af krig udgjorde en del af kongens hær. Julius Sofus Borch blev byens første borger, som før år 1900 tjente mere end en million kroner om året.

Snedker Andreas Lorenz Johansen kom fra hertugdømmet Slesvig til grænsebyen Kolding, hvad mange sønderjyder gjorde efter 1864. Snart havde han en møbelfabrik, men kaldte sig kunstsnedker. Han leverede blandt meget andet møblerne til repræsentationslokalerne på det ny-opførte Christiansborg Slot.

Tilbage til den sjette gravsten på gravstedet over Eigil Sophus Lorenz Borch-Johansen (1899-1979). Hans farfar var Andreas Lorenz Johansen og hans morfar Julius Sofus Borch. Efter en studentereksamen fra Kolding, kom Eigil i snedkerlære i København og læste samtidigt på handelsskolen. Med et svendebrev i hånden drog han til Zürich og Paris for i tre år at arbejde som snedker og lære sprog, samtidig med at han læste møbel- og arkitekturhistorie. Vel hjemme igen lod han sig immatrikulere på Københavns Universitet, og fem år efter kunne han skrive cand.polit på sit visitkort. Som studerende var han aktiv i Konservativ Ungdom, han kom i den konservative landsformand Christmas Møllers hjem og var i to år formand for Danske Studerendes Nationalråd.

Stak af: Farefuld sejlads i kajak

Eigil blev sekretær i Dansk Sejlskibsrederiforening for mindre skibe og fik flere tillidshverv inden for søfarten. Jobbet som den daglige leder af foreningen gav ham også et indgående kendskab til danske og tyske skibes bevægelser og kontakter i danske farvande. Op til den 9. april 1940 og i tiden efter rapporterede han ved rejser til Stockholm om tyske skibe og deres bevægelser til Ebbe Munk og Generalskabens Efterretningssektion. Disse oplysninger gik videre til englænderne. Hans dæknavn var "the duke", som passede til hans aristokratiske udseende. Han tog imod det andet hold danskere, som blev

kastet ned med faldskærm på Sjælland, og kørte dem i professor Mogens Fogs lægebil til København. Han skaffede Christmas Møller til Göteborg med en skipper fra Kolding og derfra videre via Stockholm til London. Snart efter i 1942 fulgte han selv efter – men først efter en dramatisk flugt fra det danske politi - og en farefuld sejlads over Kattegat til Kullen i en tomandskajak - og igen via Stockholm til London.

Fornem orden indhugget i gravstenen

I London skulle han organisere nedkastningen af mænd og våben til Jylland med mere, men han ville hellere direkte i krig. Han løj sig ti år yngre og blev uddannet til engelsk faldskærmsofficer. Da englænderne syntes, at hans fornavne Eigil Sophus Lorenz var for mærkelige, blev hans soldaternavn i officersmessen til Laurence, Som i 'Laurence of Arabia', hvad der sikkert passede Eigil. I forbindelse med invasionen i Normandiet, blev han kastet ned med faldskærm og blev forbrændt af tyskernes flammekastere. Han kom til Bari i Syditalien, hvor englænderne og Tito havde deres hovedkvarterer. Her opdagede englænderne snyderiet med alderen, og han blev overført til ingeniørtropperne. Dernæst virkede han som major i den engelske hær i Frankrig og i Belgien. Den 4. maj 1945 var han i Holland og skuffet over, at han ikke måtte følge general Montgomery til Danmark. Men kort efter kom han til København som transportchef for de allierede tropper i Skandinavien. Efter få måneder blev han afskediget med en meget lille pension og dekoreret med den fornemme, militære orden OBE, Officer of the excellent order of the British Empire. Hvis ikke bogstaverne OBE havde været indhugget nederst på gravstenen, var denne historie ikke blevet bragt.

Mærket af krigen

Han kom hjem - mærket fysisk og psykisk af krigens barske oplevelser - til sin anden hustru og det barn, som han aldrig havde set. Efter en skilsmisse i 1948 giftede Eigil sig med den engelske Røde-Kors medarbejder Alison Anne Norie. Sammen købte de en større gård på Nordfyn og begyndte en produktion af kunstperler. Det var ingen succes. Dernæst blev han i 20 år engelsklærer på Odense Teknikum og sluttede i Odense som klasse-lærer i et år for en femteklasse på en privatskole. Eigil Borch-Johansen døde 80 år gammel og kom tilbage til Kolding, hvor han blev begravet på Den gamle Kirkegård.

Hvad kan vi lære af denne fortælling? - Lad os tage vare på Danmarkshistorien ved at passe på vore kirkegårde. Vi kan så nemt komme til at sløjfe et gravsted, og historien er væk. ■

HVAD KOSTER DET AT DRIVE KIRKEGÅRD?

Af Mikkel Dalsby, urban landskabsingeniør, Gladsaxe Kirkegård

Provsti	Sum af Løn	Sum af Udgift	Sum af Indtægt	Løn + udgift - indtægt	Medlem af Folkekirken	Ikke medlem af Folkekirken	Befolkning I alt	Kr/indbygger	Kr/medlem	Indtægt fordelt på indbyggere
Holmens-Østerbro	11.229.715	3.653.467	7.073.266	7.809.916	61.609	48.098	109.707	71	127	64
Glostrup	12.725.808	4.370.642	8.031.675	9.064.776	56.299	46.953	103.252	88	161	78
Høj Taastrup	6.048.640	6.698.208	3.751.106	8.995.742	39.028	37.250	76.278	118	230	49
Rødovre-Hvidovre	13.576.546	5.269.668	7.418.443	11.427.770	57.994	36.655	94.649	121	197	78
Helsingør Domprovsti	9.054.599	4.108.314	5.507.609	7.655.304	43.978	18.897	62.875	122	174	88
Ballerup-Furesø	12.874.843	5.298.573	6.830.057	11.343.359	58.440	32.236	90.676	125	194	75
Greve-Solrød	10.428.400	3.728.323	4.777.457	9.379.267	54.029	20.583	74.612	126	174	64
Horsens	20.757.636	12.077.607	20.321.929	12.513.315	72.179	22.470	94.649	132	173	215
Gladsaxe-Herlev	15.003.995	6.052.897	7.228.429	13.828.462	59.040	39.086	98.126	141	234	74
Silkeborg	17.444.035	5.685.797	10.548.757	12.581.075	66.568	16.572	83.140	151	189	127
Skanderborg	11.854.455	5.142.077	6.354.046	10.642.486	52.003	12.055	64.058	166	205	99
Fredericia	11.794.518	3.766.237	6.395.434	9.165.321	40.207	11.397	51.604	178	228	124
Vejle	20.000.007	11.522.930	13.352.473	18.170.464	76.779	25.032	101.811	178	237	131
Køge	10.549.133	5.643.241	4.788.228	11.404.147	45.880	15.876	61.756	185	249	78
Roskilde Domprovsti	17.167.760	9.867.218	9.847.988	17.186.990	65.640	23.807	89.447	192	262	110
Favrskov	9.725.306	6.154.641	6.425.935	9.454.013	40.229	8.583	48.812	194	235	132
Fredensborg	14.632.416	5.451.246	7.342.163	12.741.500	45.287	20.283	65.570	194	281	112
Frederikssund	15.765.007	7.275.695	5.264.135	17.776.567	68.636	21.502	90.138	197	259	58
Frederiksværk	16.559.395	4.722.788	6.718.088	14.564.096	54.806	17.685	72.491	201	266	93
Slagelse	16.316.361	7.470.452	7.373.424	16.413.389	61.682	18.009	79.691	206	266	93
Bornholms	10.826.217	4.341.929	6.914.837	8.253.309	30.795	8.843	39.638	208	268	174
Brønderslev	12.535.004	3.768.946	8.754.866	7.549.083	31.159	5.038	36.197	209	242	242
Åbenrå	14.571.836	5.954.981	8.123.651	12.403.166	45.420	13.275	58.695	211	273	138
Viborg Domprovsti	15.958.693	6.728.027	9.838.295	12.848.425	49.347	11.130	60.477	212	260	163
Herning Sønder	24.917.069	11.431.550	16.875.831	19.472.788	72.759	16.661	89.420	218	268	189
Frederikshavn	18.355.155	7.779.150	12.580.816	13.553.489	49.147	9.728	58.875	230	276	214
Holbæk	18.556.263	7.754.269	9.274.004	17.036.528	55.966	16.844	72.810	234	304	127
Haderslev Domprovsti	16.747.900	7.195.036	10.845.055	13.097.881	45.005	10.263	55.268	237	291	196
Næstved	16.235.551	12.852.448	9.077.652	20.010.347	67.128	16.673	83.801	239	298	108
Assens	11.243.256	5.870.803	7.274.838	9.839.221	34.095	6.669	40.764	241	289	178
Lejre	7.129.042	3.345.064	3.298.674	7.175.432	21.481	7.142	28.623	251	334	115
Kerteminde-Nyborg	15.899.376	6.655.190	8.308.340	14.246.225	45.479	10.653	56.132	254	313	148
Midtfyn	6.440.926	4.375.734	3.261.086	7.555.574	24.463	5.026	29.489	256	309	111
Midelfart	11.775.478	4.120.440	5.637.364	10.258.554	33.178	6.380	39.558	259	309	143
Svendborg	16.093.850	6.042.458	6.732.994	15.403.313	46.277	12.916	59.193	260	333	114
Stege-Vordingborg	13.295.607	5.355.392	6.667.476	11.983.523	35.543	9.809	45.352	264	337	147
Odder	6.371.045	2.422.859	2.626.125	6.167.779	18.838	4.441	23.279	265	327	113
Kolding	22.841.351	12.212.104	9.799.076	25.254.379	72.937	20.690	93.627	270	346	105
Trykgevælde	15.766.176	7.461.234	6.451.492	16.775.918	47.776	12.820	60.596	277	351	106
Syddjurs	13.278.409	5.729.793	6.787.775	12.220.427	35.316	8.280	43.596	280	346	156
Skjern	12.593.785	5.473.400	8.528.739	9.538.446	28.188	5.839	34.027	280	338	251
Ringsted-Sorø	13.864.344	10.484.846	5.794.487	18.554.703	49.988	15.167	65.155	285	371	89
Hjørring Sønder	15.528.349	5.731.405	9.364.087	11.895.667	35.097	6.484	41.581	286	339	225
Odsherred	10.493.735	3.830.490	4.683.889	9.640.335	26.457	6.424	32.881	293	364	142
Kalundborg	10.794.675	10.135.731	6.571.406	14.359.000	39.375	8.997	48.372	297	365	136
Varde	18.569.741	7.671.826	11.168.244	15.073.323	41.635	7.676	49.311	306	362	226
Skive	9.026.419	4.296.838	4.813.354	8.509.903	23.670	4.101	27.771	306	360	173
Hedensted	15.514.666	8.741.651	9.853.259	14.403.057	39.050	7.854	46.904	307	369	210

Kan man egentlig sammenligne omkostningerne kirkegårdene imellem? Det lyder måske let, men svaret er: Nej, ikke umiddelbart. Men man kan gøre et forsøg ved at dykke ned i de tal der findes, tage de forbehold der skal til og se så på resultatet. Det er hvad skribenten i den her artikel har gjort.

Hvad koster det at drive en kirkegård? Det er et spørgsmål

som er meget svært at svare på, men også et som der er stigende fokus på, ikke mindst i lyset af den demografiske udvikling, og dermed økonomiske udvikling vi ser over hele landet med befolkningens flytning mod de større byområder. At skulle sammenligne driften og de forskellige forvaltninger er svært, da der er store forskelle på de enkelte kirkegårde. Både i den fysiske udformning, som mængden af bygninger, størrelsen på kirkegården, og hvil-

ket plejeniveau der er på den enkelte kirkegård, og hvor mange kirkegårde, der er i de enkelte provstier.

På seminaret "Kirkegårdenes økonomi", som Foreningen for Kirkegårdskultur afholdt i august 2023, havde Klaus Kerrn-Jespersen i sit indlæg et "billed-slide" med, som på et diagram placerede provstier efter udgifter på formål 40 og 41 (formålene for kirkegårds og kapeldrift) fordelt på indbyggere. Dette diagram viste som punkter, hvor de enkelte provstier er når man sammenholder de to tal. Men det var ikke synligt hvilke provstier der er placeret hvor. Diagrammet har inspireret til at dykke lidt længere ned i de samme tal, for at kunne se nærmere på, om der er nogen sammenhænge når provstierne oplistes efter hvor mange penge de bruger på kirkegården pr indbygger.

Formålet med sammenligningen

Og hvad kan man så bruge den sammenligning af provstier til? En sammenligning på et så overordnet grundlag som provstiniveauet er, kan bruges til at reflektere over de demografiske forskelle der er i Danmark. Oversigten kan også være en inspiration til at den enkelte forvaltning selv kan se sine tal igennem og udregne hvad nøgletallet er, for at vurdere om tallet ligger i omegnen af sammenlignelige forvaltninger, eller der kan dykkes ned i, hvorfor der eventuelt er en forskel.

Uanset hvad oversigten kan bruges til kræver det at tallene ses i det perspektiv, at de er meget overordnede, og intet siger om den enkelte forvaltning i det enkelte provsti. Det er gennemsnit for provstierne, og selvom det viser klare demografiske forskelle, kan nøgletallet for den enkelte forvaltning ligge på et helt andet niveau end provstiet. I tabellen indgår ikke de kirkegårde, som drives af kommunerne, da provstier med kommunale kirkegårde er sorteret fra.

Forklaring til tabellen

Tallene i tabellen stammer fra et udtræk som By-, Land-

og Kirkeministeriet har lavet for økonomitallene i 2022 samt befolkningsstatistik fra Danmarks Statistik. De sidste fire kolonner i tabellen er beregningsfelterne hvor nøgletallene kommer frem. Først og fremmest er forholdet mellem "løn + øvrige udgifter – indtægter" og det samlede befolkningstal interessant da det viser, hvor mange penge hvert provsti bruger på kirkegårdene for hver borger. Hele tabellen er sorteret på dette tal, så de provstier der bruger færrest penge pr indbygger er øverst. Der er en tydelig tendens til, at de tæt befolkede områder ligger øverst i tabellen. Næste kolonne er samme udregning men beregnet ud fra antallet af medlemmer og ikke det samlede befolkningstal. Jo tyndere befolket et provsti er, des længere nede på listen ligger det.

I kolonnen "indtægt fordelt på indbyggere" vises hvor mange kr. hvert provsti har i indtægter pr indbygger. Der er tilsyneladende en tendens til at de provstier med et højere forbrug pr indbygger også har en højere indtægt pr indbygger.

Vigtige forbehold

Når tallene er så overordnede som de er de udsving der måtte være så skjult som det er muligt. Der er alligevel enkelte forbehold som kan være væsentlige som er beskrevet her.

- Præcisionen af konteringen af udgifter og lønkroner i den enkelte forvaltning kan variere. Der kan også være forskel på om en forvaltning holder områder som har med præstegård, præstebolig osv. at gøre, uden at det fremgår i regnskabet.
- Der kan være udsving i forhold til at en forvaltning kan have forbrugt opsparede midler, haft store anlæg, eller finansieret f.eks. en maskine via driften.
- Et provsti som Herlev-Gladsaxe har to kirkegårde, hvorimod andre provstier har over 30 kirkegårde. Det giver selvfølgelig udsving da der er store forskelle i hvordan kirkegårdene forvaltes. ■

Schäffer

2428 LST
Kompakthed og styrke i skønne-
ste forening!

- KUN 89 cm bred
- KUN 189 cm høj
- MEN løfter 1000 kg på palle
helt til top!

WWW.SCHAEFFER.DK
☎ +45 99 28 29 30
■ HELMS

KOMPAKT
& STYRKE

LAGERFØRENDE FORHANDLERE

Anker Bjerre, Hølstebro	97421010
Almas Park & Fritid, Aalborg	96330300
A.P. Jørgensen, Ribe	75420977
Farsø Maskinhandel	96332222
Glamsbjerg Maskin Center	64721460
Hans Holm Maskinforretning, Tinglev	74644094
Hansens Auto & Maskinservice, Esbjerg	22572211
Hedsten Maskiner	26266588
Henrik A. Fog A/S	43966611
Helms TMT-Centret, Herning	92282930
Helms TMT-Centret, Aarhus	89102108
Helms TMT-Centret, Ringsted	57811100
Maskincenter Roskilde	46367202
Midtdjurs Traktortrailer A/S, Nørretofte	86394480
O. Sandergaard & Sønner, Otterup	64651102
Sivertsen A/S, Roskilde	46755522
Sivertsen A/S, Bornholm	56947450
Veggerslev Landbrug & Maskinservice ApS	24600050

Schäffer
CONSTRUCTION
DIN KOMPROMISLØSE HJÆLPER
NÅR ARBEJDET BLIVER RIGTIG TUNGT!

EN KÆMPE FALDER

Af Annee Katrine Bonde, graver ved Sønderholm og Frejlev Kirkegårde

Det tog ikke lang tid at fjerne trækronen med en kranarm påmonteret en skovningsgrab med sav.

Selvom vi alle sammen gerne vil passe på kirkegårdenes store træer, sker det indimellem, at en kæmpe må lade livet. Netop det skete for nogle uger siden på Sønderholm Kirkegård, hvor en ask med en anslået alder på omkring 150 år af sikkerhedshensyn måtte fældes.

For nogle år siden blev træet kronebeskåret, fordi det viste tegn på asketoptørre, og der var en del døde grene af pæn størrelse i kronen. Det hældede også temmelig faretruende ind over velfærdsbygningen, og udover det observerede vi hvert efterår, at der voksede klaser af svampe ved askens

rodhals, lige i overgangen mellem træ og jordoverflade. Så der var en stærkt begrundet mistanke om, at det var et træ i forfald, og vi måtte forholde os til, at træet levede på lånt tid.

Besøg af kirkegårdskonsulent

Efter behørigt besøg af den lokale kirkegårdskonsulent i efteråret 2023 og efterfølgende indstilling til de højere magter om, at træet burde fældes, blev der indhentet tilbud på opgaven. Det var ikke kun træets størrelse, der var en udfordring.

Den virkelige udfordring bestod i at fælde stammen med en diameter på 1,5 meter uden at skade hverken dige eller velfærdsbygning.

Træets diameter nær rodhalsen var 1,5 meter.

Der var også kun omkring 2 meters afstand til velfærdsbygningen, og endnu mindre afstand til kirkegårdsdiget. Som træet stod, kunne det altså ikke lade sig gøre hverken at lægge det ned på stedet eller komme ind i det pågældende hjørne af kirkegården med nogen form for kran eller lastbil. Der var da også meget stor forskel

på tilbudspriserne for arbejdet.

Som billederne viser, var bekymringen for træets tilstand velbegrunderet. Knap halvdelen af træets stamme var et stort hul, som indeholdt noget, der lignede rockwool eller skumgummi, og som lugtede karakteristisk af svamp. ■

ORGANISATIONSAFTALE: SÅ LYKKEDES DET

Af: Christian Høybye Hougaard, Formand Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, På vegne af FDKs bestyrelse.

Foto af Christian Høybye Hougaard

Organisationsaftale for kommende og nuværende tjenestemandslignende kirkegårdsledere, kirkegårdsassistenter og administrationschefer.

Efter en periode med forhandling med Kirkeministeriet, på halvanden år, er det lykket at få en organisationsaftale, også kaldet en overenskomst, på FDKs område. Dette skete efter at Kirkeministeriet besluttede at lukke gruppen for tjenestemandsansættelser med virkning fra 1. december 2022. FDK anmodede efterfølgende via vores centralorganisation CO10 om at få en overenskomst.

Gælder ikke ansatte på tjenestemandsvilkår

Det er vigtigt at slå fast, at aftalen ikke er gældende for ansatte på tjenestemandsvilkår. De personer som i dag er ansat som tjenestemænd, forbliver tjenestemænd, så længe de er i jobbet, eller hvis man skifter til en anden stilling med direkte overgang. I forbindelse med aftalen til en ny ansættelsesform og med et nyt lønstem, for dem på organisationsaftale, har FDK stillet krav ved OK24 om at få nyt lønssystem for vores tjenestemandsansatte overfor kirkeministeriet, dog uden held, da der er brug for et mere, fleksibelt lønssystem, end det vi har i det gamle lønssystem. Det vil fremadrettet være muligt at gå

ind på FDKs hjemmeside og læse mere om, hvordan proceduren er for at forhandle mere i løn, via lokallønsmidlerne, som også tidligere har været en mulighed.

De som efter den **1. april 2024** bliver ansat inden for FDKs forhandlingsområde vil være omfattet af organisationsaftalen. De som er ansat som tjenestemandslignende vil den 1. oktober 2024 overgå til organisationsaftalen. Der er aftalt en garanti-løn, så de nuværende tjenestemandslignende ikke vil gå ned i løn, når vi går over på et nyt lønssystem.

En ny måde at være ansat på

Det vil fremadrettet, for dem det vedrører, være en ny måde at være ansat på, med nye muligheder, herunder mulighed for lønforhandling direkte mellem menighedsrådet og FDK. Det vil betyde at vi på mange områder kommer til at være ansat efter det, som det vi kender fra det øvrige arbejdsmarked.

Organisationsaftalen vil fremgå af FDKs hjemmeside, så snart den er redigeret færdig og her vil der også være mulighed for at finde oplysninger omkring lønforhandling, samt andre relevante aftaler, der har forbindelse til aftalen.

Aftalen er udarbejdet efter forhandling, som vi kan være godt tilfredse med. Da der har været tale om en forhandling, så er det jo ikke alt, vi har fået, som vi gerne ville have. Vi har også måtte gå på kompromis, men alt i alt, er det en god aftale, som begge parter er tilfredse med.

FDKs centralorganisation CO10 har sammen med og på vegne af FDK forhandlet aftalen med Kirkeministeriet og jeg vil gerne her sige stort tak til CO10 og chefkonsulent Inge Stockholm, samt tak til kirkeministeriet for samarbejdet.

Tilbage står nu at organisationsaftalen skal ud og leve. Skulle vi hen ad vejen, finde ting, som ikke virker hensigtsmæssig, har vi fremadrettet mulighed for at stille krav til ændringer ved overenskomstforhandlingerne. Næste gang hedder OK26. Har du spørgsmål til aftalen er du velkommen til at kontakte FDK. ■

RIMAS

MILJØRIGTIGE MASKINER

Miljørigtige løsninger af høj kvalitet med fokus på komfort, stor anvendelighed og driftssikkerhed

- Nu med samme styrke som diesel- og benzin modellerne
- Lave service- og vedligeholdelsesudgifter

KONTAKT OS **+45 61 16 22 84**
www.rgteknik.dk

Gug Anlæg & Planteskole A/S
Indkildevej 17, Gug
9210 Aalborg SØ.

Kontakt person. Dan Nygaard
Tlf. 30 70 61 08
guganlaeg.dk/danske-kirkegaarde/

Nordjyllands Anlægsgartneri siden 1963

GUG
Anlæg & Planteskole A/S
dan@guganlaeg.dk

Vi udfører bla.

- Kampestensdiger
- Brolægning
- Flisebelægning
- Hækkeplantning
- Hækkeklipping

 Grundlagt 1963

EGHOLM

Park Ranger 2155
+ armlæn
+ Multiklipper 1500
Normalpris kr. 250.290

NU
KR. 202.700
SPAR KR. 47.590

Nyhed

Grøn fremtid

**Kør med samvittighed.
Kør med komfort.**

Nyheden Park Ranger 2155 tilbyder ikke kun en oplevelse af høj komfort, minimal støj, men også en lang række brugervenlige funktioner. Med Park Ranger 2155 får du den perfekte kombination af kraft og alsidighed, takket være muligheden for at skifte redskaber på bare få minutter.

Stage V-motoren lever op til de strengeste europæiske emissionsstandards og er godkendt til brug af miljøvenlig HVO100 biodiesel, så du kan nyde forårssæsonen med god samvittighed.

Køb en Park Ranger 2155 hos **Minitraktorgården** - sammen med den innovative multiklipper 1500 til attraktiv kampagnepris.

Minitraktorgården har 4 udekørende servicevogne samt 2 butikker. Reservedele til Egholm maskiner kan bestilles hos **Minitraktorgården** (mail: hmtg@minitraktorgaarden.dk).

Minitraktorgården Næstved
Vridsløsevej 1, 4700 Næstved
Tlf.: 55 72 53 76
Tlf.: 40 51 37 37 (Niels)

Minitraktorgården Køge
Unionsvej 10, 4600 Køge
Tlf.: 55 99 37 37
Tlf.: 30 70 16 60 (Hans Jørgen)

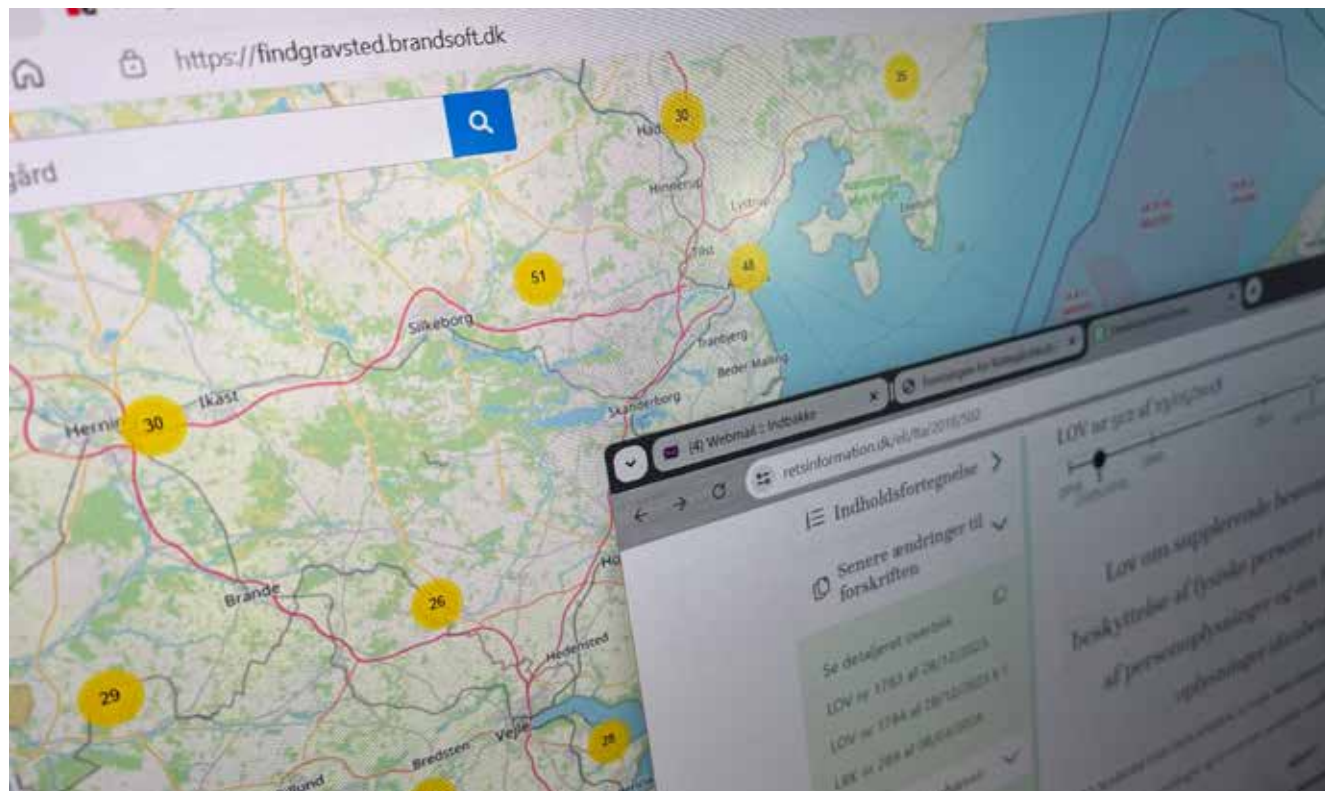
Honest Machines.
www.egholm.dk

Tilbud gælder fra 1. april til 30. juni 2024. Illustrationer kan indeholde ekstraudstyr. Alle priser er ekskl. moms.

www.minitraktorgaarden.dk

OP TIL BESTYRELSEN ELLER MENIGHEDSRÅDET

Af: Christian Høybye Hougaard, Formand Foreningen af Danske Kirkegårdsledere

Hjemmesiden findgravsted.dk er et godt værktøj, men hvad må man egentlig videregive? Og til hvem? På retsinfo.dk, hvor den danske lovgivning ligger online, kan man læse selve lovteksterne om databeskyttelse mm. Men de tekster bliver næppe ret mange klogere af...

Databeskyttelsesloven er ikke altid lige let at tolke. For nu at sige det mildt. Hvad må man egentlig, og hvad må man ikke oplyse? Det har været udgangspunktet for flere debatter og en del panderynken.

Foreningen af Danske Kirkegårdsledere har i forlængelse af sidste årskursus på Bornholm i september 2023 bedt Kirkeministeriet om udtalelse ang. Findgravsted og lovligheden af denne platform.

Hjemmesiden findgravsted.dk anvendes i vid udstrækning af pårørende, stenhuggere og blomsterhandlere og andre for at lette processen med at finde et gravsted.

Svaret fra Kirkeministeriet kan læses her:

Kirkeministeriet har modtaget jeres henvendelse af 19. september 2023, hvori I spørger, om Kirkeministeriet kan tilslutte sig den opfattelse, at det er et legitimt formål efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra f (interesseafvejningsreglen) at videregive oplysninger om afdøde, som er begravet eller bisat på en kirkegård, så disse kan søges frem via sitet findgravsted.dk

Ministeriet har forstået henvendelsen således, at spørgsmålet vedrører kirkegårdens videregivning af oplysninger om afdødes navn, gravstedets nummer, placering på

kirkegården, fødselsdato og dødsdato til en privat udbyder af sitet findgravsted.dk. Kirkeministeriet kan generelt oplyse, at det er den ansvarlige for drift af en kirkegård (dvs. menighedsråd eller kirkegårdsbestyrelse), der som dataansvarlige skal afgøre, om oplysninger om afdødes navn, gravstedets nummer, placering på kirkegården, fødselsdato og dødsdato lovligt kan videregives til en privat udbyder af en hjemmeside. Ministeriet skal i den forbindelse henvise til databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-e, der kan udgøre hjemmelsgrundlag for offentlige myndigheders behandling af personoplysninger. Ministeriet skal derudover henlede opmærksomheden på, at litra f, i forordningens artikel 6 (interesseafvejningsreglen) som det klare udgangspunkt ikke kan anvendes af offentlige myndigheder. Til inspiration for jeres medlemmers vurdering af, om videregivelsen har et legitimt formål, kan ministeriet henvise til, at der er udarbejdet et adfærdskodeks for menighedsråds behandling af personoplysninger som led i sognepleje. I kan finde adfærdskodekset her: [Adfærdskodeks](#)

Med andre ord, så er det op til menighedsrådet eller bestyrelsen. ■

TRÆFÆLDNINGSMANDEN

ETW certificeret

Tlf. 23 26 38 48

www.træfældningsmanden.dk

Træfældning · Beskæring · Træpleje
· Flishugning · Stubfræsning

28.-29. AUGUST 2024

Begge dage kl. 9-16

Gammel Strandvej - Middelfart
Arrangør: Maskinleverandørerne - Park, vej og anlæg

MASKINER UNDER BRØEN

**HENT DIN
GRATIS
BILLET PÅ**
maskinerunderbroen.dk

Maskiner under Broen er en professionel, grøn maskinmesse. Med over 120 udstillere, vil du få det fulde overblik over de overvældende mange muligheder, når det gælder maskiner og udstyr til den grønne branche.

Vi ses i august til Maskiner under Broen - stedet hvor fagfolk møder fagfolk!

- Miniseminarer - bliv fagligt opdateret
- Gratis adgang
- Nem tilkørsel og gode parkeringsforhold

Det ligger i vores DNA at være nysgerrige. Derfor har vi været på Maskiner under Broen hver gang og kommer naturligvis også til sommer – både for det faglige netværk, for at købe ind og for at se, hvad der er kommet af nyt.

Søren Nielsen,
Leder af Aabenraa Kommunes driftsenhed

Følg os på www.maskinerunderbroen.dk

FLYVERSTENEN I TORSTEDLUND SKOV

Af Annee Katrine Bonde, graver ved Sønderholm og Frejlev Kirkegårde. Kilde: www.airmen.dk

Omkring datoen for styrtet og Danmarks befrielse lægges stadig hilsner ved stenen til minde om flyets besætning.

Om aftenen den 20. april 1945 lettede to fly fra den skotske base Leuchars, som lå i nærheden af Dundee. De var begge Liberator B-24 bombefly, og de havde til opgave at finde og bombe tyske ubåde, som var undervejs fra Tyskland til bombesikre ubådsbaser i Norge. Det ene fly fuldførte opgaven og vendte sikkert tilbage til basen næste morgen. Men det andet vendte aldrig hjem.

Ombord på flyet var en besætning på 11 mænd, som tilsammen repræsenterede seks nationaliteter: England, Wales, Canada, New Zealand, Australien og Holland. Blandt deres kammerater gik de under navnet "Det flyvende Folkeforbund", og det var en rutineret besætning, som havde fløjet sammen i næsten et år.

Hvad der forårsagede styrtet, vides ikke med sikkerhed, men flere øjenvidner fortalte efterfølgende uafhængigt af

hinanden, at der sidst på aftenen lige inden midnat var hørt skud, før flyet styrtede. Så det er sandsynligt, at det mødte sin skæbne i form af en af de tyske jagerfly, der var stationeret i Aalborg eller Karup. Flyet styrtede brændende til jorden i Torstedlund Skov lidt udenfor Rold i Himmerland og eksploderede i flammer.

Hvad var der blevet af besætningen?

Næste dag kunne lokale, som havde besøgt nedstyrtningsstedet i skoven, fortælle, at vraget kun var bevogtet af ganske unge tyske soldater, så ingen forhindrede, hvis man gik rundt og kiggede på vragrester og de omkomne. Senere på dagen ankom dog mere håndfaste tyske vagter, som jog de civile væk fra stedet og afspærrede området. Derefter vidste ingen, hvad der skete på vragstedet, men et par dage efter blev det meddelt, at der nu var fri adgang, og enhver kunne tage, hvad man ville fra vraget. Hvad der

Bag stenen er opstillet en aksel fra flyets landingsstel og en af propellerne.

Det var arbejderne fra det nærliggende Nørlund Slots savværk, som få måneder efter befrielsen sørgede for, at der blev rejst en mindesten på nedstyrtningsstedet.

var blevet af den omkomne besætning, vidste ingen.

Et par uger efter befrielsen den 5. maj fik den lokale lærer en henvendelse fra arbejderne på Nørlund Savværk, som ligger ganske tæt ved nedstyrtningsstedet, at de gerne ville rejse en mindesten på stedet. Herefter gik savværksarbejderne i gang med i deres fritid at rydde pladsen i skoven for vragdele og fjerne træer. De fandt også en egnet sten i lokalområdet og fik den transporteret til stedet med savværkets heste og vogn, hvor den blev rejst den 4. august 1945. Bag stenen blev sat en aksel fra maskinen, og til den blev fastgjort en af maskinens propeller, som var bøjet og forvredet af styrtet.

Den 6. oktober 1945 blev mindestenen officielt afsløret under overværelse af omkring 250 mennesker. Teksten på stenen lød: "Her faldt en allieret flyver ned d. 20. april

1945 i kamp for Danmarks frihed". I første omgang var kun navnene på to af besætningsmedlemmerne sat på stenen. Dem kendte man, fordi deres identitetspapirer var blevet fundet i skovbunden. Hvor tyskerne havde gjort af de øvrige, var stadig et mysterium.

Fandt stedet ved et tilfælde

Først i 1947 lykkedes det den danske konsul i Tyskland at opspore og få kontakt til den tyske officer, som havde været kommandant på Nørlund Slot i krigens sidste dage. Officeren ville heldigvis gerne hjælpe og fremsendte den kortskitse, han havde lavet i sin lommebog. Ifølge den skulle graven ligge ganske tæt ved nedstyrtningsstedet, men selv om der blev ledt meget efter stedet, var det dog først den 14. juni 1947, at en skovarbejder ved lidt af et tilfælde fandt stedet, da han ledte efter hjortegevirer i skoven.

Flyvernes gravsted på Aarestrup Kirkegård. De 11 sten er stort set identiske, kun stenen over det hollandske besætningsmedlem (den midterste) adskiller sig en smule fra de øvrige 10.

En flok frivillige gik i gang med at bjærge de begravede – bevæbnet med en kasse cigarer, dels for at sløre lugten, dels for at holde fluerne på afstand. Der gik dog ikke længe, inden de måtte indstille arbejdet, da det viste sig, at tyskerne havde lagt brandbomber i graven sammen med de omkomne. Der blev tilkaldt assistance fra politiets tekniske afdeling i Aalborg, som sikrede stedet, og næste morgen var alle 11 omkomne bjærget. Ligene var naturligvis stærkt mærket af både styrtet og den tid, de havde ligget i skoven, men det lykkedes dog et fra Tyskland tilkaldt identifikationshold med sikkerhed at identificere fem personer ved hjælp af tandaftryk.

Alle skulle begraves, men så kom en uventet drejning...

Det blev besluttet, at de alle skulle begraves på den nærliggende Aarestrup Kirkegård, hvor menighedsrådet anviste en samlet gravplads, og graveren fik hjælp af folk fra egnen til at grave graven. På begravelsesdagen den 22. juni 1947 blev de 11 kister ad flere omgange transporte-

ret til kirkegården på en gransmykket lastbil og gravsat i smukt sommervejr. Kisterne var dækket af de faldnes nationalflag, og der var mange kranse, givet af både modstandsbevægelsen og danske og udenlandske myndigheder. Over 600 deltog i begravelsen, formentlig den største, der nogensinde har fundet sted i Aarestrup. Endnu en gang var det arbejderne fra Nørlund Savværk, der sørgede for, at kisterne blev sat i den fælles grav.

Da man nu vidste, hvem alle i besætningen var, blev de resterende navne påført mindestenen i skoven – i daglig tale kaldet "Flyverstenen".

I februar 1948 fik begivenhederne et uventet efterspil, da en britisk kaptajn mødte op hos præsten i Aarestrup og forlangte, at gravene skulle åbnes, så de faldne kunne flyttes og lægges i militær rangorden. Selvom præsten protesterede, blev det sådan. Fire kister blev flyttet, så rangordenen kunne overholdes selv efter døden. ■

Ingen udstødningsgasser eller støj der generer bruger eller gæster

*100% elektrisk
løvsuger på lad*

*Knækstyret og
med vendbart førersæde*

STAMA Multi EL med STAMA ELS-L elektrisk sugeenhed

- Hydraulisk drejelad og affjedret foraksel. Mange tilbehørsmuligheder
- Støjsvag sugeenhed med hydraulisk tip af opsamlerskål og mulighed for filterindsats. Kan tilpasses alle ladtyper eller placeres på el-vogn

STAMA Mini RS EL

- Hydraulisk tip- og dreje-lad giver god ergonomi og let håndtering
- Stor manøvrerbarhed og høj fleksibilitet
- Lille venderadius og en kørelængde på op til 60 km per opladning

FØR

6 DAGE EFTER

*Emissionsfri
ukrudtsbekæmpelse*

*Robust og
med lang rækkevidde*

STAMA Parker EL

- Et handy køretøj med godt udsyn
- Hydraulisk 3-vejs-tip og lav læsehøjde
- Kørelængde op til 67 km per opladning

STAMA ECO Weedkiller monteret på den eldrevne STAMA Mover

- 100% elektrisk opvarmning af vand til over 100° for ukrudtsbekæmpelse og desinficering - uden brug af benzin/diesel
- Holder den rette behandlingstemperatur i mindst 8 timer

SE OG PRØV DET STORE UDVALG AF STAMA MASKINER HOS:

Almas Park & Fritid, Ålborg/Brønderselv, T: 96 52 03 00
Lading Maskinforretning ApS, Tilst, T: 86 94 84 66
Anker Bjerre A/S, Holstebro/Lemvig, T: 96 12 10 10
Herning Skov, Have & Park A/S, Herning, T: 97 12 91 11
Vemas A/S, Vejle, T: 75 82 46 11
Varde Have og Skovmaskiner ApS, Varde, T: 75 21 09 40
Esbjerg Park & Havemaskiner ApS, T: 75 15 04 00
Hans Holm A/S, Tinglev, T: 74 64 40 94
Sønderborg Skov-Park & Have Aps, Sønderborg, T: 74 43 40 50
Heden Maskinforretning A/S, Ringe, T: 62 66 12 30
GMR Sjælland, Leif, T: 20 54 69 66/Børge, T: 51 29 41 69

SEMINAR: DØDEN I NATUREN

Af: Jan Simmen på baggrund af en pressemeddelelse

På hjemmesiden kirkegaardskultur.dk kan du finde hele programmet samt læse om hvordan du kan melde dig til

Foreningen for Kirkegårdskultur inviterer til seminaret Døden i naturen - om naturkirkegårdens kultur og udvikling. En dag med foredrag og debat om viden, erfaringer og holdninger til naturkirkegårdens kultur og udvikling.

Den 19. august er der lagt i den faglige kakkelovn til en spændende dag på Dalum Landbrugsskole i Odense. Det er Foreningen for Kirkegårdskultur der inviterer til et seminar i festsalen på landbrugsskolen. Blandt oplægsholderne finder vi navne som landskabsarkitekt Mette Faur-

skov, biskop Elof Westergaard og landskabsarkitekt Anne Vium Skaarup.

I løbet af dagen vil der blandt andet blive vist gode eksempler på skovkirkegårde, blive lagt op til en debat om strategien for udviklingen af naturkirkegårdene og meget andet.

Hvorfor nu det?

Foreningen for Kirkegårdskultur har til formål at virke for, at kirkegårdenes æstetiske, kulturhistoriske og landskabelige værdier bevares og udvikles, således at kirkegårdene fremtræder som værdige begravelsespladser. Derfor ønsker foreningen at få belyst, hvad der er på færde, når gravstederne rykker ud i naturen eller naturliggøres inden for rammerne af de eksisterende kirkegårde.

Der har i efterhånden mange år været en stigende efterspørgsel på gravpladser i naturen - i skov, hav eller klit. Private skovbegravelsespladser skyder frem mange steder, også i kommuner, hvor de folkekirkelige kirkegårde allerede kan tilbyde gravsteder i skov eller tilsvarende omgivelser med naturpræg. Ofte er gravstederne i naturen umarkerede - ja, hele det rige, kulturelle lag i den traditionelle håndtering af afdøde på kirkegårde er skrællet væk. Betragter man menneskers død som andet og mere end en biologisk begivenhed, kan det gennemført naturlige gravsted godt virke som et tilbageslag.

På dette seminar har Foreningen for Kirkegårdskultur bedt en række fagpersoner forholde sig til døden i naturen set fra en kirkegårds-kulturel vinkel. Vi skal høre om naturbegravelsesernes historie og fakta om aktuelle brugsmønstre. Vi skal også høre bud på, hvordan kirkegården kan trække naturentusiasterne tilbage ind over kirkegårdsdiget ved at imødekomme samtidens efterspørgsel på mere naturprægede gravstedsformer - og samtidig bibeholde graven som mindested og som kulturel manifestation. ■

MENIGHEDSRÅDSVALG: SKAL VI BEKYMRE OS?

Af Lene Halkjær Jensen, kirkegårdsleder, Helsingør Kirkegård

Ved alle indgange til Helsingør Kirkegård er opsat en plakate med info om menighedsrådsvalget – og at det kan give mulighed for indflydelse på kirkegårdens fremtidige drift og udvikling.

Som bekendt er der valg til menighedsrådene til efteråret – og det er som regel de færreste sogne, der skal ud i et kampvalg, eller at der er kamp om pladserne i menighedsrådene...

Er det noget, vi på kirkegårdene skal bekymre os om eller gøre noget ved?

Det kan have en afgørende betydning for kirkegårdenes udvikling og drift - og for os, som ledere af kirkegården – at der bliver valgt et menighedsråd/ kirkegårdsudvalg/ bestyrelse, der har en interesse og forståelse for kirkegården og som vil være konstruktive medspillere i dens fortsatte udvikling.

Det er nok de færreste af dem, der stiller op til menighedsrådsvalget, der gør det med udgangspunkt i, at de gerne

vil gøre en indsats for den lokale kirkegård. Ikke fordi de ikke gerne vil det, men måske mere fordi de ikke er opmærksomme på at forvaltningen af kirkegårdene i langt de fleste tilfælde også er en del af menighedsrådets opgaver. Helsingør Kirkegård administreres af en bestyrelse, der er sammensat af 2 menighedsrådsmedlemmer og 1 præst fra hver af de 4 sogne, som kirkegården betjener. I år forventes en stor udskiftning i bestyrelsen og vi har derfor valgt at reklamere for menighedsrådsvalget på kirkegården.

Ved alle kirkegårdens indgange er opsat en plakate, der reklamerer for at et valg til menighedsrådet kan give mulighed for indflydelse på kirkegårdens drift og udvikling. På plakaten kan man se tid og sted for de enkelte sognes informationsmøder i forbindelse med menighedsrådsvalget. Plakaterne bliver udskiftet med info om nye datoer undervejs i valgforløbet. ■

GODE ERFARINGER MED BEGRÆNSNING AF AFFALD FRA KISTEPYNT, KRANSE OG DEKORATIONER

Af: Kristine Essendrop Schjødte, kirkegårdsleder Ringe Kirkegård

Nyborg: Blomsterkranse klar til returnering. (foto: Anders Beck Larsen)

Kan vi minimere vores restaffald, skåne miljøet og spare penge på indkøb? Det er et spørgsmål som flere danske kirkegårde har arbejdet med. Her kommer deres erfaringer.

Ringe kirkegård på Midtfyn har indgået en aftale med den lokale blomsterbutik om at plastik indsatser fra kistepynt, kranse og dekorationer samt halmkranse, pot-

teskjulere, flethjerter og kurve tages fra når der samles visne blomster på gravstederne. Det bliver til cirka en fuld murerbalje hver uge og dette afleveres så ved blomsterhandleren. Blomsterhandleren fjernes selv oasis, blade/gran på kransene osv. så det bruger vi på kirkegården ikke tid på.

Hvad får vi så i "returpant" ved blomsterhandleren?

I de perioder hvor vi ikke kan være selvforsynende med blomster til kirke og sognegård, kan vi uden beregning hente snitblomster ved blomsterhandleren. Har vi brug for oasis, ståltråd eller andet til vores blomsterbinding henter vi også dette ved blomsterhandleren uden beregning.

Buketter fra blomsterhandleren bliver bundet med let nedbrydelig naturtråd, så den er komposterbar og ståltråd i selve buketten er ikke den grønne plastikbelagte tråd men i stedet en ren jerntråd, der let rustner og forgår. Dette gør at den tid vi bruger på at skille buketter ad og sortere bliver minimeret.

I foråret er der brugt rigtig mange blomsterløg i dekorationerne, der sættes på gravstederne. Når disse blomsterløg er afblomstret, bliver de ofte bare smidt ud. Vi tager de visne blomsterlæg fra og lægger dem på jorden i et hjørne af vores materialeplads, også ligger de der og visner helt ned. Når vi kommer til efteråret, tager vi disse blomsterløg og sætter dem på vores fællesarealer. Det gør at vi får en masse fine blomsterløg til det efterfølgende forår, som vi jo selvfølgelig bruger til at pynte med i vores kirke og sognegård. Vi kan på den måde sætte nye blomsterløg hvert år uden at skulle bruge penge på indkøb af blomsterløg.

Men det er naturligvis ikke kun Ringe Kirkegård der arbejder med lignende ideer om genbrug.

I Nyborg kan kirkegårdsleder Anders Beck Larsen fortælle om deres erfaringer:

- I Nyborg har vi kontaktet den største leverandør af buketter, kistepynt, kranse og dekorationer for at begrænse mængden af affald til forbrænding, oplyser Anders Beck Larsen og fortsætter:

- Vi har lavet en aftale gående ud på, at vi returnerer diverse plastic-genstande, som bruges i forbindelse med de blomster vi modtager ved bisættelser og begravelser. Halmkranse returneres med gran som de er. Vi samler returvarerne i vores maskinhal, og en gang i mellem får blomsterbuddet en kasse med retur. Vi har ikke – endnu – aftalt nogen modydelse, afslutter den erfarne kirkegårdsleder i Nyborg. ■

Vinderup Maskiner

Vinderup Maskiner A/S

Nr. Bjertvej 7, DK-7830 Vinderup
Tlf: +45 97 44 17 00

1022LX (22hk)

PRIS

137.500,-

1026LX (26hk)

PRIS

165.500,-

Priserne er excl. moms

Kubotamotor, 3 cyl. m/vandkøling, hurtigskift, redskabshydraulik i joystick og komplet lyspakke

Besøg **www.vmloader.dk** og se det fulde produktprogram

FOKUS PÅ ARBEJDSMILJØ ALT I Udstyr TIL KISTEHÅNDBLING

Kistereoler

Opbevar med lethed og elegance.

Med en imponerende maksimal belastning på 300 kg per hylde kan vores reoler klare selv de tungeste byrder uden problemer.

INNOVATIV KISTEHÅNDBLING

Hos cistA har vi alt indenfor ergonomiske og skånsomme løsninger til kistehåndtering.

Kontakt os
+45 72 16 17 55

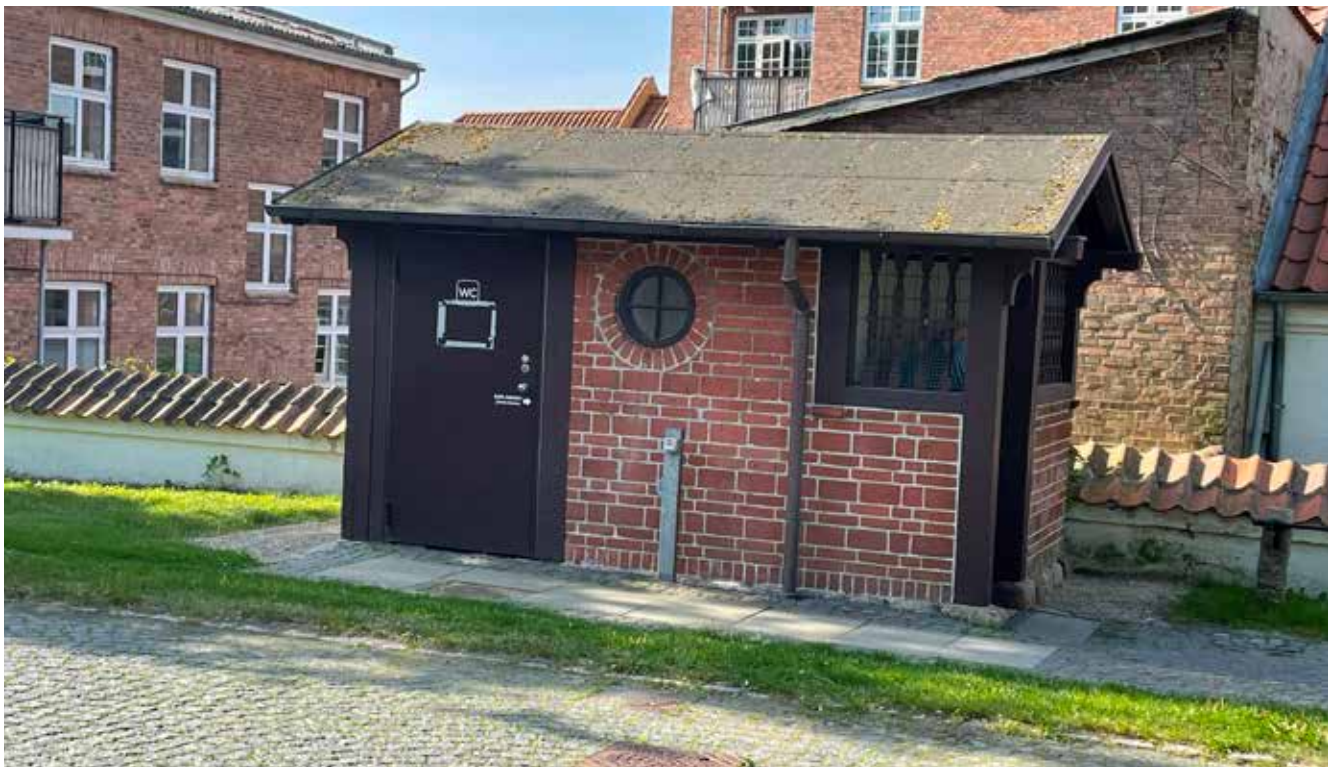

Besøg vores hjemmeside
www.cist-a.dk

ÅRSMØDE MED FOKUS PÅ BÆREDYGTIGHED OG INNOVATION

Af Kristine Essendrop Schjødte, kirkegårdsleder, Ribe Kirkegård

Foto: Kristine Essendrop Schjødte og Tommy Nilson

At kirker er fredet, er de fleste klare over. Men her et billede af Danmarks eneste fredede pissoir

Årsmødet startede med den årlige generalforsamling, hvor formand Elof Westergaard indledte sin beretning med, at de danske kirkegårde er under forandring, og sådan har det været og vil altid være. Men der er en mere omfattende forandring i gang i disse år, hvor samfundet har stor interesse for grøn omstilling.

Et af Elofs budskaber var, at kirkegårdene skal være grønne oaser, der i byerne virker som åndehuller og på landet som grønne, stemningsfulde steder midt i de store opdyrkede arealer.

At vælge kirkegården som begravelsesplads er ikke en

selvfølge. Det er derfor vigtigt, at kirkegården tilpasses de pårørendes ønsker, så de har lyst til at begrave deres kære på kirkegården i fremtiden, berettede Elof. "Kirkegården er et spejl af det levende liv," sagde Elof.

Markedsføring og vigtige datoer

I den kommende tid er et af foreningens fokuspunkter markedsføring af kirkegården; det er noget, der skal arbejdes med.

Vigtige datoer de kommende år i den sammenhæng er:

- 19. august 2024 er der seminar igen på Dalum Landbrugsskole, og denne gang er emnet "Døden i Naturen".

- Næste årsmøde bliver den 20. maj 2025, og denne gang går turen til Ribe Stift.
- Nordisk kongres bliver næste gang afholdt den 17.-19. september 2025; husk at sætte penge af til dette i budgettet, ca. 15.000 kr.

Inspirerende foredrag og sang

Foredraget "På min gravsten engang": Her fortalte forfatter, salmedigter og ph.d. i religionsvidenskab Iben Krogsdal om historien bag flere af hendes tekster og om hendes oplevelser på kirkegårde. Der blev sunget salmer, og alle i salen rejste sig og sang med af deres lungers fulde kraft hver gang, der skulle synges.

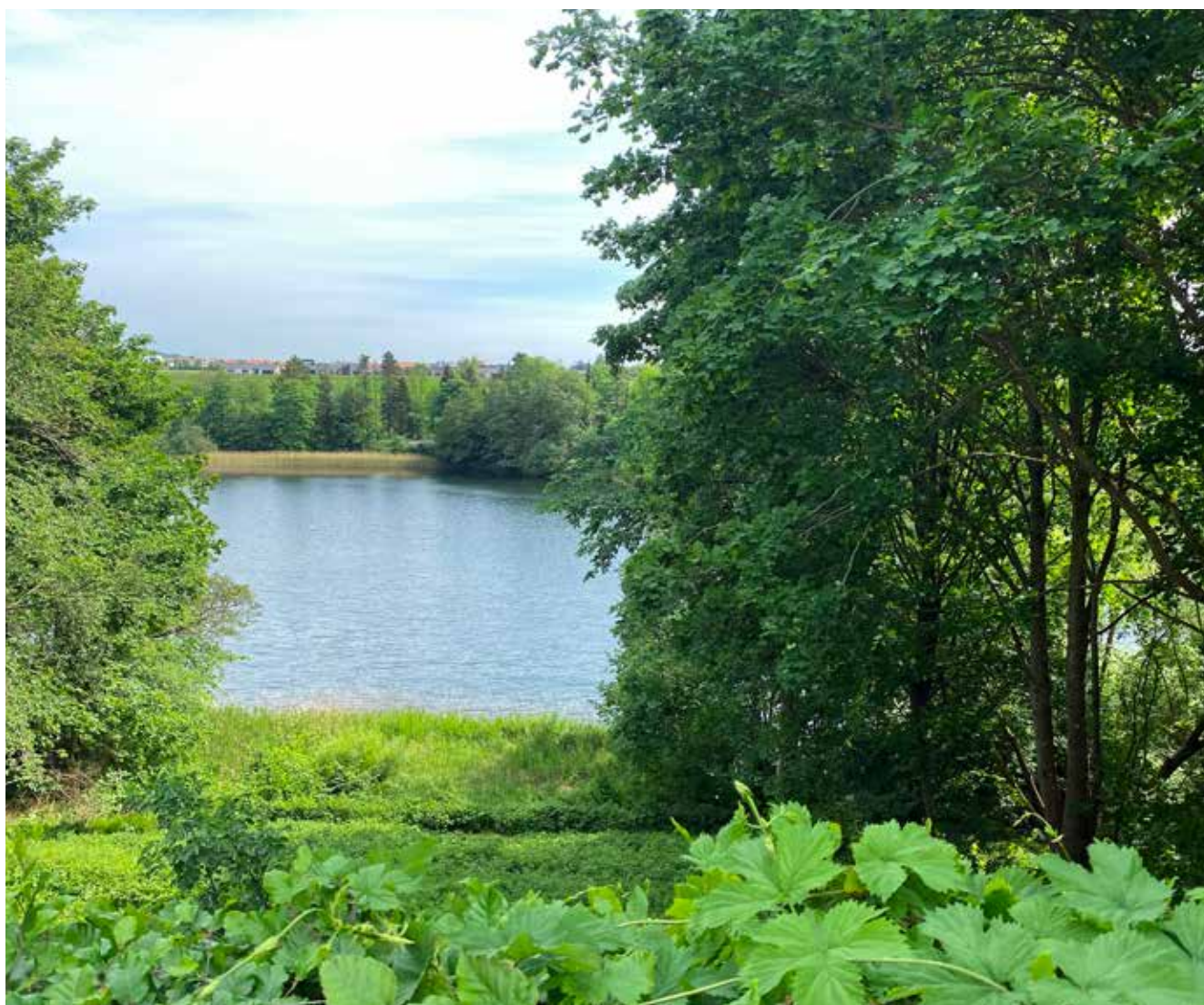
Derefter var der lækker middag.

Lise Palstrøm om Grøn Kirke: Frodighed og mangfoldighed

Efter middagen fortsatte Lise Palstrøm, sognepræst i Veng-Mesing, pilgrimspræst og Grøn Kirke-præst i Aarhus Stift, med foredraget "Frodighed og mangfoldighed – eller ørkenvandring".

Det er ikke kun evangeliet, der skal formidles; det skal Grøn Kirke og den grønne omstilling også. Ved Grøn Kirke arbejder vi med naturen og ikke bare bruger den som et instrument, fortsatte Lise. Ideerne var mange,

og Lise inspirerede forsamlingen med eksempler på: bruge QR-koder til at formidle fx regler og vedtægter på kirkegården, få den lokale skole til at lave fuglekasser og insekthoteller til kirkegården, lave kvashegn, bruge blomster til at aktivere sanserne hos de besøgende, bruge hjemmehørende arter, tænke i biodiversitet og gå væk fra overforbruget, udskifte først, når det gamle er helt opslidt, skabe ejerskab og bruge frivillige. Ideerne var mange.

Vi er blevet overhalet af godserne i forhold til skovbegravelsespladser, og det er ærgerligt. Vi skal huske at spørge de pårørende, hvilken form for begravelse/gravsted de ønsker, sluttede Lise af med, og så var det tid til en præsentation af programmet for morgendagens ekskursion og

de kirkegårde, der var på programmet.

Historiske detaljer og hyggelige faglige snakke

Programmet for årsmødets første dag var slut, og så var der tid til de hyggelige faglige snakke i baren. Det var en lun sommeraften, og baren var rykket ud på Horsens' smukke granitbelagte gågade.

Dag 2: Startede med morgenandagt i Klosterkirken i Horsens. I den ene ende af Klosterkirkens kirkegård lå denne fine lille bygning. Et medlem af det lokale menighedsråd fortalte, at dette var Danmarks eneste fredede pissoir og nok også det dyreste. Det havde lige gennemgået en større renovering for flere millioner, fortalte menighedsrådsmedlemmet. ■

EN ANDEN VEJ TIL GRØNNE JOB: INNOVATIVE JOBSAMTALER PÅ GLADSAXE KIRKEGÅRD

Af Mikkel Dalsby, kirkegårdsleder Gladsaxe Kirkegård, urban landskabsingeniør

Foto: Jan Simmen

At skulle ansætte en ny medarbejder er en meget betydningsfuld opgave, og det kan komme til at påvirke arbejdspladsen i høj grad. Derudover er det en af de dyreste investeringer, vi på kirkegårdene står over for relativt jævnlige. En ny maskine til 200.000 kr kan virke som en stor sum penge, men en ny medarbejder koster hurtigt langt over det beløb om året. Dertil skal den nye medarbejder vurderes på meget kort tid, ud fra ansøgning, et CV og samtale.

Det er i virkeligheden meget ulig så mange andre beslutninger, der normalt tages i og omkring kirkegårde, hvor selv indkøb eller projekter til langt mindre beløb skal på flere menighedsrådsmøder og måske endda også behandles i provsti og stift. For forhåbentlig at kunne tage den bedste beslutning i en situation, hvor beslutningsgrundlaget er så begrænset som det er, har vi på Gladsaxe Kirkegård forsøgt at gå nye veje i rekrutteringsprocessen. Den traditionelle jobsamtale, der typisk finder sted i et kontor under formaliserede forhold, er blevet udvidet med en mere utraditionel tilgang, der rækker ud over kontorets vægge og ud i kirkegårdens grønne omgivelser.

Jobsamtaler i to dele: Inde og ude

Vi har valgt at dele jobsamtalen op i to dele. Første del foregår på kirkegårdslederens kontor, hvor kirkegårdslederen, overgartneren og en tillidsrepræsentant deltager. Denne del ligner den klassiske jobsamtale, hvor samtalen varer mellem en halv og en hel time. Men derefter skifter vi scenen. Den anden del af jobsamtalen foregår ude på selve kirkegården. Her går ansøgeren en tur på cirka en halv time med to potentielle nye kolleger fra gartnerstaben. Denne del af samtalen foregår i de naturlige omgivelser, hvor gartnerne til daglig udfører deres arbejde. Det er her, i det grønne landskab, at samtalen flyder mere frit og uformelt, og hvor ansøgeren får

mulighed for at vise, hvordan de trives i den faktiske arbejdsomgivelse.

Meget positive resultater

Vores erfaringer med denne nye metode har været positive. Det interessante er, at opfattelsen af personen nogle gange kan være ret forskellig mellem de to samtaler. Der kommer ofte forskellige ting frem under de to meget forskellige snakke. Indendørs kan det være mere formelt og kunstigt, mens udendørs snakken med to 'almindelige kolleger' i gartnerens rette element skaber en mere naturlig samtale.

En af de mange positive aspekter ved denne metode er, at det giver både ansøgeren og medarbejderne en mere autentisk oplevelse af hinanden. For ansøgeren betyder det, at de får en reel fornemmelse af arbejdspladsens dagligdag, hvilket kan være med til at afklare, om de reelt kan se sig selv i jobbet. For medarbejderne betyder det, at de får en bedre fornemmelse af, hvordan ansøgeren passer ind i teamet, både fagligt og socialt.

Desuden skaber denne metode en mere afslappet atmosfære, hvor ansøgeren har større mulighed for at vise deres personlighed og kommunikative evner på en naturlig måde. Dette kan være særligt værdifuldt for et job, hvor det at arbejde i og med naturen er centralt, og hvor personlige egenskaber som samarbejdsevner og tilpasning til arbejdsmiljøet er vigtige.

En af gartnerne, der har været med til flere af disse udendørs samtaler, fortæller:

- Det er rart at møde de nye ansøgere på vores egen hjemmebane. Det føles mere ærligt, og vi kan bedre vurdere, hvordan de vil fungere i det daglige arbejde her på kirkegården, forklarer gartneren.

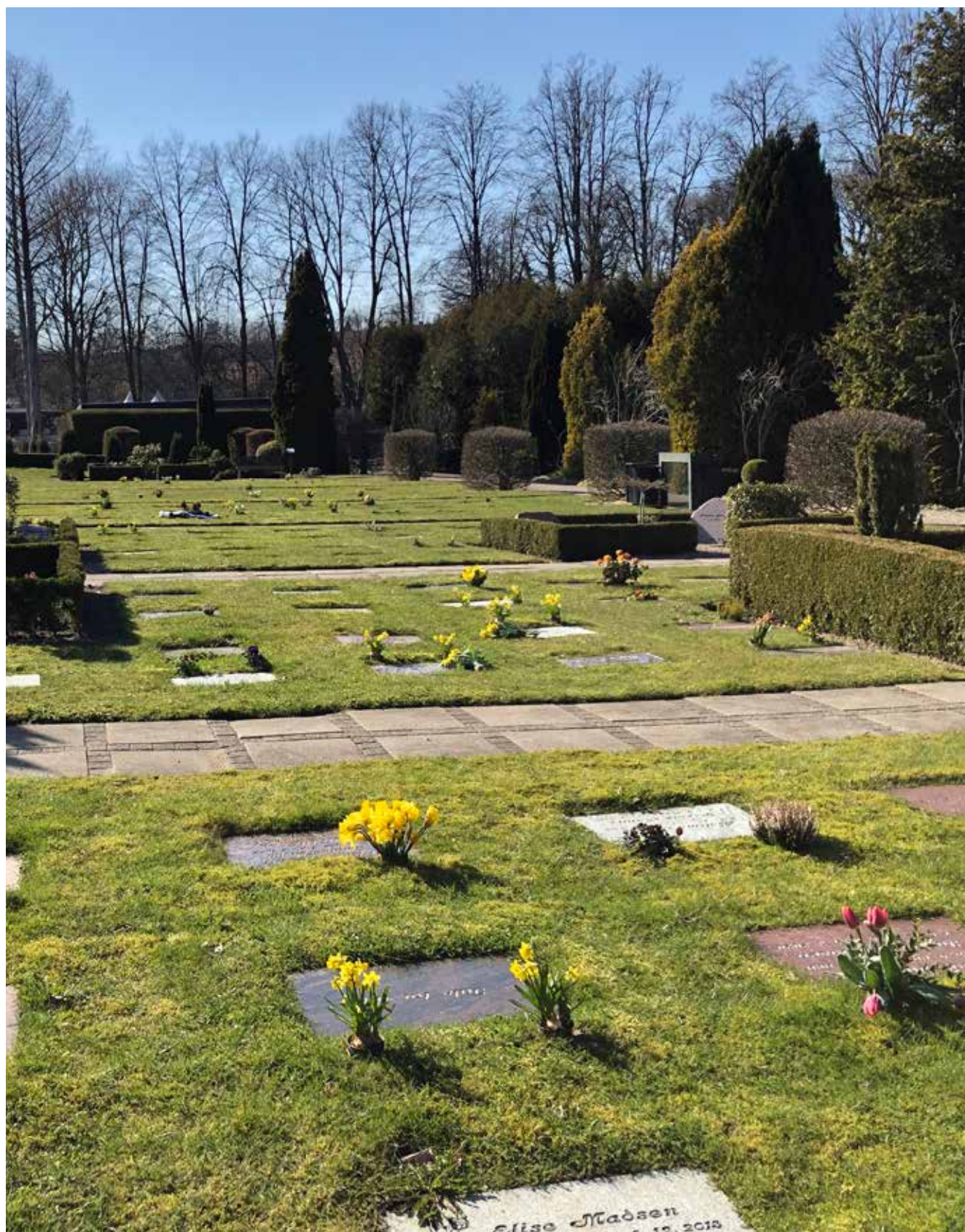

Lige siden de første middelalder kirker blev bygget har der været afholdt jobsamtaler. For den der ville have jobbet, har det ofte betydet en hel sommerfuglekoloni i maven. Det betyder også at det ikke altid det rigtige indtryk man får af ansøgeren. På Gladsaxe kirke har man nu fundet en mulig løsning på problemet. (billedet viser ikke Gladsaxe kirke men en middelalder kirke fra Føns)

Også ansøgerne har taget godt imod den nye samtaleform. Indtrykket er, at de følte sig mindre nervøse og mere tilpas i de grønne omgivelser, hvilket har gjort dem i stand til at præsentere sig selv bedre.

Ved at bryde med de traditionelle rammer og mødes på mere autentiske betingelser kan man få et mere nuan-

ceret billede af ansøgerne og skabe et bedre grundlag for at træffe den rette ansættelsesbeslutning. Med vores nye rekrutteringsmetode tror jeg, at vi i ansættelsesprocessen kan få et bedre match mellem arbejdsplads og medarbejder og måske vigtigst af alt, skabe en mere menneskelig og ægte måde at møde hinanden på. ■

Ved at flytte en del af jobsamtalen ud på selve kirkegården, altså de for gartnere naturlige omgivelser, bliver alle parter mere afslappede.

WEIDEMANN
designed for work

Stort udvalg af udstyr til kirkegårdsarbejdet Kraftfulde kvalitetsminilæssere

- Mange konfigurationsmuligheder og tilpasninger; eksempelvis motorisering, aksler og hydraulikydelse.
- Elektronisk reguleret køredrev ecDrive (Electronic Controlled Drive) med fire forskellige køretilstande og elektrisk parkeringsbremse.
- Rummelige kabiner med optimalt udsyn og effektivt varme- og ventilationsanlæg giver det bedste arbejdsklima.
- Kompakt design, lavt tyngdepunkt og lille venderadius.
- Sikker stabling og anhængerdrift.
- Vridningsfast læssearm til præcist arbejde og utrolige løftehøjder.

www.stemas.dk
stemas@stemas.dk
STEMAS
member of JMM GROUP

Jylland/Fyn

86 43 49 00

Sjælland

46 15 36 00 / 57 61 46 67

Tidsskriftet KIRKEGÅRDEN

Tidsskriftet KIRKEGÅRDEN er et fagblad for de danske kirkegårde og krematorier. Tidsskriftet henvender sig til alle, der har tilknytning til kirkegårde og her kan man finde inspiration, nyheder og nyttig viden.

Tidsskriftet udkommer 6 gange pr. år og sendes til mere end 900 kirkegårdsfolk landet over.

**Et abonnement koster
350,- kr. pr. år**

(400,- kr. hvis bladet skal sendes til adresser i udlandet)

Redaktion sætter stor pris på faglige indlæg fra både ind- og udland, ligesom udenlandske firmaer er velkomne til at købe annonce plads i bladet.

For yderligere oplysninger eller bestilling af abonnement:

Se hjemmesiden:
danskekirkegaarde.dk/tidsskrift

KIRKEGÅRDEN

KIRKEGÅRDEN

KIRKEGÅRDEN

Helt nye muligheder med **digitalt** kirkegårdskort

Smart nyt kortmodul fra EG Brandsoft gør det nemt at præsentere kirkegårdsdata i en letforståelig grafisk udgave. Det sikrer bedre kommunikation og nemmere planlægning.

- ✓ Nem kommunikationen med kirkegårdens kunder, menighedsrådet og de øvrige interessenter
- ✓ Tydelig registrering af planlagte ændringer
- ✓ Hurtig og håndgribelig disponering af gravstederne

Kontakt EG Brandsoft på 9928 3565 eller skriv en mail til support@brandsoft.dk og hør mere om det nye kortmodul.

Kortmodulet kan bruges i kirkegårdssystemet, på mobil, iPad eller via appen Find Gravsted.

www.eg.dk
EG
Let's go further

KALENDEREN

28.-29. august

Maskinmesse

Maskiner under Broen er en grøn fagmesse, der finder sted den 28. og 29. august på arealerne under Lillebæltsbroen, Gl. Strandvej 113, 5500 Middelfart. Det er gratis for fagfolk at besøge messen.

Læs mere på www.maskinerunderbroen.dk

19. august kl. 10-16

Seminar, Odense

Seminar med titlen "Døden i Naturen" afholdes i Odense af Foreningen for Kirkegårdskultur. Seminaret belyser forskellige aspekter af begravelser i naturen (i havet, skoven, klitterne). Invitation og program, se www.kirkegaardskultur.dk - medlemmer af foreningen får tilsendt programmet.

2. – 4. september

Årsmøde i Middelfart

FDK og DKL afholder fælles årskursus i september i Middelfart. Centralt beliggende i forhold til offentlig transport og motorvej. Midt i hyggelige Middelfart, tæt på Lillebælt og flot frodig natur.

Programmet er en tætpakket buket af oplæg, leverandørudstilling, faglige ekskursioner, og muligheder for faglige samtaler. Så er du ny eller erfaren i faget, er der god inspiration at hente og rig mulighed for at danne nye netværk, og mødes med de gamle. Tilmelding : danskekirkegaarde.dk

30. september – 2. oktober

Lederkursus – Modul 1

Modulet giver kirkegårdslederen mulighed for at udvikle egen lederrolle og få indsigt i sin personlige og fortrukne lederstil. Herunder vil lederen få indsigt i de muligheder og dilemmaer, der er indenfor eget lederskab, opgaveudvikling og arbejdsplads.

Læs mere på FDK's hjemmeside, danskekirkegaarde.dk/aktiviteter

Tilmelding til kursuslederen Tommy Nilsson:

kursus@danskekirkegaarde.dk eller på telefon 23 45 35 56.

17.-19. september 2025

Nordisk Kongres i Stockholm

"Morgendagens begravelsespladser og gravsteder"

Program og tilmelding kommer her:

<https://nfkk.eu/aktiviteter/>

Digitalt Kirkegårdskort

- Opmåling
- Kort
- Droneflyvning
- Plejeplaner
- Rådgivning
- Afsætning
- Ajourføring
- Nummerering
- 30 års erfaring

Landinspektørcentret %

Nygade 46 - 7400 Herning - tlf. 97 12 36 88
herning@lcdk.dk - www.lcdk.dk

Hennecke Stauder

Vi hjælper gerne med inspiration og sammensætningen af staudebede.

Kontakt.
Tlf. 21732990/ 55459266
info@henneckestauder.dk
www.Henneckestauder.dk

SØNDERUP MASKINHANDEL A/S

VI KØRER I HELE LANDET, RING FOR DEMO

Tlf: 98 65 32 55 - mail@fbdk.dk

www.sønderupmaskinhandel.dk

Elektrisk drevet varmt vands anlæg, til ukrudt
bekæmpelse, uden brug af pesticider.
Monteret på el undervogn

MPM
Med en
FORT
MPM får
man en
maskine
som er:
Drift
sikker.
Støjsvag.
Manøvre
dygtig.

EAST
100%
elektrisk.
Ingen støj.
Løfte
kapacitet:
950 kg.
Løftehøjde
2,96 m.
Tele-
skoparm
som
standard

Foreningen af Danske Kirkegårdsledere

Formand:

Christian Høybye Hougaard
Gjellerup kirkegård
Fdk-kontor@protonmail.com
Tlf: 30224627

Sekretariat:

Foreningen af Danske Kirkegårdsledere
Springbakken 1, 9230 Svenstrup J.
E-mail: kontor@danskekirkegaarde.dk
Tlf: 60 53 59 00

Se mere på www.danskekirkegaarde.dk

Fremsendelse af annoncer og artikler

Annoncer (reproklart materiale) skal helst
afleveres som PDF-filer, for at undgå fejl
i forbindelse med annoncens opsætning i
bladet.

Billeder, der skal ledsage artikler, skal
helst ikke lægges ind tekstdokumentet,
men sendes separat i den originale opløs-
ning. Det giver en bedre billedkvalitet i det
trykte blad.

Danske Krematoriers Landsforening

Danske Krematoriers Landsforening

Sekretariat:

Viborgvej 10
7500 Holstebro
Tlf. 40 13 02 23
E-mail: admin@dkl.dk

Formand / Formand for teknisk udvalg:

Tom Olsen
Tlf. 26 86 02 01
E-mail: admin@dkl.dk

Næstformand/Sekretariat:

Michael Smidemann
Tlf. 40 13 02 23
E-mail: admin@dkl.dk

Kursusudvalg:

Bo Sommerby og Morten Aaby

Se mere på www.dkl.dk

Tidsskriftet 'KIRKEGÅRDEN'

Udkommer 6 gange årligt i samarbejde mellem
FDK – Foreningen af Danske Kirkegårdsledere
og DKL – Danske Krematoriers Landsforening

Oplag: 1.150 stk.

Abonnement

Pris: 395,- kr. pr. år
(790,- kr. pr. år for abonnenter udenfor Danmark)
Bestilling eller ændring af abonnement sendes
til kontor@danskekirkegaarde.dk

Udgivelser og deadlines i 2024

Nr. 2, april 2024	20. marts 2024
Nr. 3, juni 2024	20. maj 2024
Nr. 4, august 2024	20. juli 2024
Nr. 5, oktober 2024	15. september 2024
Nr. 6, december 2024	15. november 2024

Bladet forventes at udkomme ca. en måned efter
deadline.

Annoncepriser

1 side	kr. 3.700,-
1/2 side	kr. 2.700,-
1/4 side, stående	kr. 1.700,-
1/4 side, liggende	kr. 1.700,-
1/8 side	kr. 1.200,-
Visitkort	kr. 1.000,-

Ved 3 indrykninger pr. år gives 5 % rabat
Ved 6 indrykninger pr. år gives 10 % rabat
Priserne er eks. moms.

Annoncesalg

Tommy Nilsson, Hvidovre Kirkegårde
Mail: tn@fkih.dk, tlf. 23 45 35 56

FRA REDAKTIONEN

Så er der kommet et nyt medlem i vores redaktion. Vi har længe haft et ønske om at få et medlem der arbejder på et Krematorie. For at få mere fra den faglige vinkel med i bladet fremover. Det nu lykkedes os, og det er vi glade for. Vi lader ham dog præsentere sig selv, men inden vi slipper hans linjer fri så husk: Alle medlemmer er velkomne til at skrive en artikel til os. Og vi vil altid gerne hjælpe.

Men nu giver vi ordet til Bo:

Mit navn er Bo Sommerby, født 1964, lykkelig gift siden 1991, 4 børn og, indtil videre, 2 børnebørn. Har siden januar 2021 været ansat på Kolding Krematorie. Efter ca. 40 års teknisk, operationel og ledelsesmæssig baggrund fra olie-, gas- og emulsionsbranchen foretog jeg et brancheskifte til krematoriedriften.

Trods brancheskiftet er der ikke så stor forskel på mit nuværende og tidligere job. Mange af de tekniske komponenter er de samme. Ligeledes er ledelse, drifts- og energioptimering af arbejdspladsen den samme. Nu, efter ca. 3 års ansættelse, er konklusionen, at jeg er meget glad for mit valg.

To fantastiske kollegaer her på krematoriet og en god bestyrelse er også stærkt medvirkende til, at jeg stortrives i mit job. Jeg har ingen tidligere erfaringer med at indgå i en redaktion, men vil gøre mit bedste for, af og til, at komme med krematorierelaterede artikler. Jeg har haft mit første telefonmøde med redaktionen og fornemmer en god energi og højt humør, så jeg glæder mig meget til at indgå i samarbejdet.

Fornylse med respekt for tradition siden 1982

www.jessing.eu

